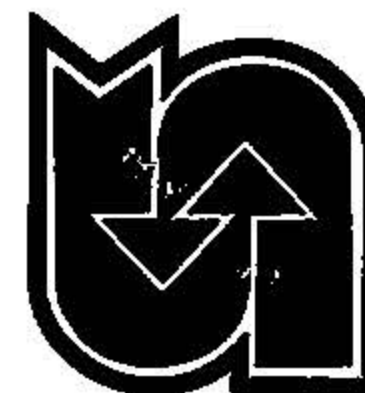

جمهوری اسلامی ایران
وزارت راه و شهرسازی
سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای

شماره: ۷۱/۶۰۱۳۴۶

تاریخ: ۱۳۹۶/۶/۲۸

پیوست:

ادارات کل راهداری و حمل و نقل جاده ای سراسر کشور

موضوع: ضوابط فعالیت بازارگاه‌های الکترونیکی حمل و نقل جاده ای کالا

سلام علیکم

مستند به بند یک مصوبه شماره ۲۵۲۴۶۱/ت/۴۴۱۳۲ مورخ ۸۸/۱۲/۱۸ نمایندگان رئیس جمهور (تصویر پیوست) در کارگروه مدیریت حمل و نقل و سوخت در خصوص ایجاد بازارگاه‌های الکترونیکی بار و با توجه به ظهور و فعالیت کسب و کارهای اینترنتی در حوزه حمل و نقل کالا در سالهای اخیر و در راستای حمایت، ضابطه مند کردن فعالیت بخش خصوصی در این حوزه و تفکیک درست مسئولیتها و رعایت حقوق ذینفعان در امور جابجایی کالا و همچنین به منظور استفاده از ظرفیتهای کشور در حوزه IT با اهداف افزایش بهره‌وری، شفافیت امور جابجایی کالا، دسترسی سریعتر به ظرفیت حمل، استفاده از اینترنت برای گسترش فعالیت در بازار کشورهای همسایه و کارآمدتر شدن امور، به پیوست ضوابط فعالیت بازارگاه‌های الکترونیکی حمل و نقل جاده ای کالا جهت اجرا ابلاغ می گردد.

داود کشاورزیان

معاون وزیر و رئیس سازمان

رونوشت:

- معاونین سازمان جهت آگاهی
- دفتر ریاست جهت اطلاع
- دفتر حقوقی جهت اطلاع

اقدام کننده: آقای افشاری

ضوابط فعالیت بازارگاه‌های الکترونیکی حمل و نقل جاده ای کالا

مستند به بند یک مصوبه شماره ۲۵۲۴۶۱/ت/۴۴۱۳۲ن مورخ ۸۸/۱۲/۱۸ نمایندگان ویژه رئیس‌جمهور در کارگروه مدیریت حمل و نقل و سوخت و به منظور استفاده از ظرفیتهای کشور در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات با اهداف افزایش بهره‌وری، شفافیت امور جابجایی کالا، دسترسی سریعتر به ظرفیت حمل، استفاده از اینترنت برای گسترش فعالیت در بازار کشورهای همسایه و کارآمدتر شدن امور مرتبط و رعایت حقوق ذینفعان، ضوابط فعالیت بازارگاه‌های الکترونیکی حمل و نقل جاده‌ای کالا تعیین و ابلاغ می‌گردد.

بخش اول - تعاریف

ماده ۱- اصطلاحات موضوع این ماده در معانی مشروح زیر بکار می‌روند:

- ۱-۱- سازمان: منظور سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای می‌باشد.
- ۲-۱- بازارگاه (E-Marketplace): بازارگاه الکترونیکی حمل و نقل جاده‌ای می‌باشد که تعاملات، مذاکرات و انجام معاملات بین ارایه دهندگان و متقاضیان خدمات حمل و نقل جاده‌ای کالا از طریق اینترنت در آن صورت می‌پذیرد و در این ضوابط به اختصار بازارگاه گفته می‌شود.
- ۳-۱- اپراتور: شخص حقوقی طراح، پیاده سازی کننده، بهره بردار و پشتیبان و متصدی فعالیت های اپراتوری بازارگاه است که موضوع فعالیت آن منطبق با شرایط این ضوابط بوده و از سازمان مجوز فعالیت دارد.
- ۴-۱- عضو: شخص حقوقی یا حقیقی که با ثبت نام جهت استفاده از خدمات بازارگاه و پس از پذیرش توافقنامه مربوطه به عضویت بازارگاه درآمده است.
- ۵-۱- توافقنامه (Terms Of Service): سندی است که اعضا قبل از دریافت هرگونه خدمت از بازارگاه آن را تایید کرده و می‌پذیرند و به منزله پذیرش حقوقی چارچوب تعهدات بین اعضا و اپراتور بازارگاه است.
- ۶-۱- مجوز فعالیت: مجوزی است که توسط سازمان برای شروع و تداوم فعالیت اپراتور بازارگاه، پس از احراز شرایط مندرج در این ضوابط و برای مدت معین صادر می‌گردد.
- ۷-۱- نماد اعتماد: نشانه ای نمادین است که منحصرأ توسط مرکز توسعه تجارت الکترونیکی صادر شده و به کسب و کارهای مجازی (کسب وکار اینترنتی و موبایل) مجاز با هدف ساماندهی، احراز هویت و صلاحیت آنها اعطا می‌گردد.
- ۸-۱- اسناد حمل: شامل کلیه اسناد حمل تعیین شده در قوانین و مقررات حمل و نقل کالا مانند بارنامه و راهنما می‌باشد.

۱-۹- دامنه بازارگاه: منظور نام دامنه (Domain) یا آدرس درگاه اینترنتی ثبت شده بازارگاه است.

بخش دوم- مجوز فعالیت

ماده ۲- فعالیت در زمینه بازارگاه های حمل و نقل جاده ای کالا صرفا با رعایت مفاد این ضوابط و اخذ مجوز از سازمان مجاز است.

ماده ۳- شرایط دریافت مجوز فعالیت به شرح زیر می باشد:

۳-۱- متقاضی دریافت مجوز بایستی تقاضای مکتوب خود را به همراه مدارک زیر و نام دامنه بازارگاه به سازمان ارایه دهد.

۱- یک نسخه از تصویر اساسنامه

۲- آگهی تاسیس و روزنامه آخرین تغییرات

۳- کلیه مدارک هویتی و آخرین مدرک تحصیلی مدیر عامل و اعضای هیات مدیره

۴- گواهی رتبه بندی شورای عالی انفورماتیک

۵- مجوز نماد اعتماد برای دامنه بازارگاه

۶- مجوز تصدی رسانه برخط و یا نشر دیجیتال از مرکز رسانه های دیجیتال وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

۷- برنامه عملیاتی اپراتور که بایستی حداقل شامل موارد زیر باشد:

- یک نسخه از توافقنامه های بین اپراتور با اعضا (Terms of service)

- نحوه و فرآیند ثبت نام عضو، احراز هویت و شناسایی اعضا و مکانیزمهای جلوگیری از جعل هویت (مانند راستی آزمایی از طریق پیامک)، فرآیندهای معاملات و سایر موارد مندرج در جدول پیوست (شرایط اختصاصی)

- برنامه عملیاتی مدیریت اطلاعات و امنیت اطلاعات

۳-۲- سازمان پس از دریافت کلیه مدارک فوق و بررسی و احراز صلاحیت بر اساس شرایط اختصاصی مندرج در پیوست این ضوابط، توسط کمیته صدور مجوز (متشکل از دفاتر فناوری اطلاعات و ارتباطات و حمل و نقل کالا و حسب نیاز با دعوت از اداره کل استانی مربوطه سازمان) نسبت به صدور مجوز فعالیت موقت یکساله یا سه ساله اقدام می نماید.

۳-۳- صدور مجوز موقت یکساله با حداقل امتیاز ۵۰ و صدور مجوز موقت سه ساله با حداقل امتیاز ۷۵ براساس جدول موضوع پیوست بند ۳-۲- فوق صورت می پذیرد.

تبصره ۱: مجوز فعالیت صادر شده توسط سازمان به هیچ وجه قابل انتقال و واگذاری به غیر نمی باشد.

تبصره ۲: مجوز فعالیت صرفا برای ارایه خدمات به ذینفعان حوزه حمل و نقل جاده ای کالا می باشد.

۳-۴- متقاضی دریافت مجوز نمی تواند از جمله دستگاهها و نهادهای دولتی و عمومی باشد.

ماده ۴- شرایط تمدید مجوز فعالیت به شرح زیر می باشد:

۴-۱- اپراتور می بایست یکماه قبل از انقضای مدت اعتبار مجوز، درخواست تمدید مجوز خود را به سازمان ارایه نماید.

۴-۲- در صورت رعایت کلیه شرایط مقرر در این ضوابط و دستورالعملهای صادره از سوی سازمان مجوز فعالیت تمدید می گردد.

ماده ۵- شرایط تعلیق و لغو مجوز فعالیت به شرح زیر می باشد:

۵-۱- در صورت عدم رعایت مفاد این ضوابط، نقض تعهدات نسبت به اعضا، از بین رفتن شرایط فعالیت اپراتور مطابق این ضوابط، سازمان اخطار کتبی به اپراتور ارسال می نماید و اگر اپراتور ظرف مدت یک هفته رسیدگی و اعلام پاسخ ننماید، موضوع از طرف واحد ذیربط سازمان مورد رسیدگی قرار می گیرد و در صورت احراز تخلف، موضوع جهت اتخاذ تصمیم به کمیسیون موضوع ماده ۱۵ این ضوابط ارجاع داده خواهد شد.

۵-۲- مجوز فعالیت در صورت عدم تمدید و یا ابطال نماد اعتماد بطور خودکار باطل شده محسوب می گردد.

ماده ۶- در صورتی که اپراتور به هر دلیلی قصد تغییر دامنه بازارگاه را داشته باشد بایستی قبل از هر تغییری سازمان را مطلع و پس از اخذ تأیید سازمان اقدام نماید.

ماده ۷- در صورتی که اپراتور به هر دلیلی قصد انصراف از ادامه کار خود را داشته باشد موظف است قبل از غیرفعال نمودن بازارگاه به صورت موقت یا دائم سازمان را رسماً مطلع نموده و کلیه اطلاعات مورد نیاز را به سازمان ارایه نماید. سازمان ظرف مدت ۲ ماه در خصوص انصراف اپراتور تصمیم گیری می نماید.

بخش سوم- شرایط فعالیت

ماده ۸- اپراتور مجاز به اعلام بارهای عمده و خرده در بازارگاه، بجز موارد اعلامی در سیستمهای اعلان بار می باشند. متناسب با فراهم شدن بسترهای لازم اجازه اعلان بار بازارگاهها توسعه داده خواهد شد.

ماده ۹- سازمان به منظور افزایش اعتماد و سلامت کاری فعالیتها در بازارگاه ها بصورت وب سرویس پاسخگوی استعلامهای زیر بصورت الکترونیکی خواهد بود:

۹-۱- وب سرویس استعلام های مربوط به رانندگان، ناوگان و شرکتهای حمل و نقل

۹-۲- سایر وب سرویس های مورد نیاز بر اساس سیاست و تشخیص سازمان

ماده ۱۰- اپراتور بایستی در فعالیتهای خود الزامات زیر را رعایت نماید:

- ۱-۱۰- عضویت در بازارگاه پس از پذیرش توافقنامه توسط متقاضی امکان پذیر می باشد.
- ۲-۱۰- از قبول عضویت و یا انعقاد توافقنامه با شرکتهای حمل و نقل و رانندگان غیرمجاز (غیرفعال یا فاقد مجوز) خودداری نماید و مکانیزم استعلام از پایگاه اطلاعاتی سازمان را داشته باشد.
- ۳-۱۰- صدور اسناد حمل در بازارگاه ممنوع است و بازارگاه صرفاً می تواند بستر ذخیره و تبادل اطلاعات آن را با رعایت سایر الزامات این ضوابط فراهم نماید.
- ۴-۱۰- اپراتور بایستی مرکز تماسی بصورت شبانه روزی در تمامی روزهای هفته اعم از تعطیلات و غیرتعطیلات جهت پاسخگویی به سوالات، انتقادهای و شکایات در حوزه خدمات بازارگاه داشته باشد.
- ۵-۱۰- امکان دریافت نظر و سنجش میزان رضایت اعضا از یکدیگر و اطلاع رسانی آن در بازارگاه وجود داشته باشد.
- ۶-۱۰- اپراتور ملزم به رعایت تمامی قوانین و مقررات حمل و نقل کشور و دستورالعملها و بخشنامههای ابلاغی از سوی سازمان در خصوص نحوه فعالیتها در بازارگاه می باشد.

ماده ۱۱- به منظور داشتن حق انتخاب و ایجاد محیط رقابتی در استفاده از بازارگاهها، کارمزد ارایه خدمات بازارگاه به صورت توافقی است.

ماده ۱۲- اپراتور بایستی در زمینه مدیریت اطلاعات الزامات زیر را رعایت نماید:

- ۱-۱۲- کلیه اطلاعات، مستندات، فعالیتهای اعضا در بازارگاه را ثبت و تحت مراقبت قرار داده و در صورت نیاز بر اساس فرمت اعلامی، به سازمان ارایه نماید.
- ۲-۱۲- تبادل داده بین اعضا در بازارگاه مطابق با استانداردهای اعلامی سازمان باشد.
- ۳-۱۲- تمامی سامانههای اطلاعاتی و سامانههای پشتیبان بازارگاه در قلمرو کشور جمهوری اسلامی ایران قرار داشته باشد.
- ۴-۱۲- کلیه اطلاعات در بازارگاه حداقل به مدت یکسال توسط اپراتور نگهداری گردد.
- ۵-۱۲- اگر عضوی درخواست نماید که اطلاعاتش از بازارگاه پاک شود، اپراتور باید در اسرع وقت آن اطلاعات را از دسترس در اینترنت خارج نماید.
- ۶-۱۲- اپراتور می بایست پشتیبان گیری منظم پایگاههای داده بازارگاه و انجام منظم گزینه های بازیابی آزمایشی را مستمراً به انجام رساند.
- ۷-۱۲- مدیریت امنیت اطلاعات و برنامههای امنیت مشتمل بر برنامههای جلوگیری از نفوذ، سوءاستفاده و کلاهبرداری و حفاظت اطلاعات و داده در بازارگاه توسط اپراتور وجود داشته باشد.

ماده ۱۳- اپراتور در خصوص تکالیف و مسئولیتهای خود و اعضا وظایف زیر را برعهده دارد و باید در بازارگاه و در متن توافقنامه ها آنها را به روشنی تصریح نماید.

۱۳-۱- در متن توافقنامه ها و در بازارگاه باید حقوق، تکالیف، مسئولیتهای و نحوه و شرایط جبران خسارت نقض تعهدات خود و طرفین (از جمله عدم مراجعه جهت حمل و یا لغو شدن حمل بار) و فرآیند تسویه حسابها را به روشنی تصریح نماید.

۱۳-۲- در متن توافقنامه ها در بازارگاه باید مسئولیتهای و نحوه جبران خسارت اعضا به یکدیگر در اثر ثبت اطلاعات نادرست در بازارگاه را به روشنی مشخص نماید.

۱۳-۳- در متن توافقنامه ها در بازارگاه باید مسئولیت اعضا در استفاده از نام کاربری و رمز عبور خود در بازارگاه و مراقبت از آن جهت جلوگیری از سوءاستفاده های احتمالی را به روشنی قید نماید و از مکانیزمهای جلوگیری از سرقت هویت (مانند راستی آزمایی از طریق پیامک) استفاده نماید.

۱۳-۴- در صورت نیاز به هر تغییری در شرایط توافقنامه ها، خدمات و تعهدات خود بایستی حداقل ۱۰ روز قبل از اعمال در بازارگاه، به همه اعضا به صورت کاملاً متمایز اطلاع رسانی نماید و نسخ قبلی، سوابق تغییرات و زمان وقوع آن را به منظور رسیدگی به ادعاها نگهداری نماید.

۱۳-۵- هر نوع پاسخگویی به صاحبان کالا بعد از صدور اسناد حمل توسط شرکت یا موسسه حمل و نقل مربوطه صرفاً بر عهده شرکت صادر کننده اسناد حمل بوده و اپراتور پس از صدور اسناد حمل در قبال حوادث حین حمل بار مانند سرقت، تصادف، از بین رفتن بار و ... مسئولیتی ندارد لیکن موظف است همکاری لازم با صاحبان کالا در خصوص ارائه اسناد و اطلاعات مورد نیاز را به عمل آورد.

۱۳-۶- اپراتور باید اطلاعات ثبت شده در بازارگاه را محرمانه تلقی نموده و تنها در راستای فعالیتهای بازارگاه استفاده نماید.

۱۳-۷- مسئولیت پیامدهای ناشی از نقص فنی و بروز مشکلات احتمالی ناشی از نرم افزار بازارگاه و قطع شدن سرور بازارگاه و از بین رفتن اطلاعات بر عهده اپراتور می باشد.

بخش چهارم- نظارت و رسیدگی

ماده ۱۴- نظارت بر رعایت مفاد این ضوابط و تشخیص تخلف از مفاد ضوابط بر عهده دفاتر فناوری اطلاعات و ارتباطات و حمل و نقل کالای سازمان است و به تخلفات در کمیسیون ماده ۱۵ این ضوابط رسیدگی و اتخاذ تصمیم خواهد شد.

ماده ۱۵- رسیدگی به موارد تخلف از مفاد این ضوابط، بر عهده کمیسیونی مستقر در دفتر حقوقی متشکل از دفاتر فناوری اطلاعات و ارتباطات، حمل و نقل کالا و حقوقی سازمان و در صورت لزوم با حضور اپراتور مربوطه می باشد و در صورت احراز تخلف، کمیسیون مجاز است متناسب با اهمیت تخلف نسبت به تذکر کتبی، لغو موقت یا در صورت تکرار بیش از چهار بار، لغو دایم مجوز فعالیت اپراتور اتخاذ تصمیم نماید.

تبصره ۱: آرای صادره از طرف کمیسیون قطعی و لازم الاجرا بوده و دفتر فناوری اطلاعات و ارتباطات مطابق مصوبات کمیسیون اقدامات لازم را صورت خواهد داد.

تبصره ۲: کمیسیون موضوع این ماده، با بررسی شرایط می تواند با ادامه موقت فعالیت اپراتور صرفاً جهت ایفای تعهدات نیمه تمام گذشته موافقت نماید.

پیوست موضوع بند ۳-۲- ماده ۳ ضوابط- شرایط اختصاصی

ردیف	شاخص	حد اکثر امتیاز	مبنای امتیازدهی
۱	فرآیند ثبت نام عضو و تأیید هویت/اصالت و مکانیزم جلوگیری از سرقت هویت (مانند راستی آزمایی از طریق پیامک)	۱۰	مستندات ۱ امتیاز، نوآوری ۲ امتیاز، نحوه اجرا ۳ امتیاز، داشتن مکانیزم جلوگیری از سرقت هویت ۲ امتیاز، استعلام از سازمان ۲ امتیاز
۲	فرآیندهای معاملات بازارگاه (روزرو، RFQ، مزایده و ...)	۸	مستندات ۱ امتیاز، نوآوری ۱ امتیاز، نحوه اجرا ۳ امتیاز، تنوع روشهای معاملات ۳ امتیاز
۳	اطلاع رسانی (اپلیکیشن موبایل، وب سایت، پیامک، مرکز تماس، کیوسک، IVR)	۵	هر روش ۲ امتیاز
۴	سایر خدمات ارزش افزوده (خدمات پرداخت، پیشنهاد هوشمند بررسی و جستجو و ارزیابی خدمات اعضا و ...)	۲	هر خدمت ارزش افزوده ۱ امتیاز
۵	مکانیزم رسیدگی به شکایات و پاسخگویی (مرکز تماس، چت سرور، Email، فرم و ...)	۵	داشتن مرکز تماس ۳ امتیاز، هر روش و میزان موثر بودن در اجرا ۲ امتیاز
۶	شرایط میزبانی بازارگاه	۵	دیتا ستر معتبر و تست میزبانی وضعیت Seo ۵ امتیاز
۷	شرایط فنی بانک اطلاعاتی بازارگاه	۵	مستندات ۱ امتیاز، مطلوبیت عملکرد در اجرا ۴ امتیاز
۸	شرایط فنی نرم افزاری بازارگاه (بارگذاری سریع و موثر صفحات)	۵	مستندات ۱ امتیاز، مطلوبیت عملکرد در اجرا ۴ امتیاز
۹	وجود فرآیند نظر سنجی موثر و ارزیابی رضایت و نمایش آن به دیگر اعضا	۵	نوآوری و موثر بودن ۵ امتیاز
۱۰	برنامه عملیاتی	۱۰	مدیریت اطلاعات ۲ امتیاز، مدیریت امنیت اطلاعات و پشتیبانی گیری ۳ امتیاز، شناخت فرآیندهای حمل و نقلی و لجستیکی و مدل تجاری ۲ امتیاز، مستندات فوق و پیش نویس اسامنامه بازارگاه و چارت سازمانی ۲، راهنمای گام به گام استفاده برای اعضا ۱
۱۱	توان اجرایی/مالی	۵	مستندات توان مالی (سرمایه و دارایی یا درآمد هر ۲۰۰۰ میلیون ریال ۱ امتیاز) (مستند به سرمایه ثبت شده شرکت یا اظهارنامه مالیاتی یا گواهی بیمه دارایی ها یا دفاتر قانونی یا تأیید اعتبار از سوی بانک ها)،
۱۲	تعداد پرسنل دارای لیست بیمه	۵	به ازای هر کارشناس متخصص در امور IT و رایانه و حمل و نقل ۰/۲۵ امتیاز و کارشناس ارشد و بالاتر معادل ۰.۵ امتیاز
۱۳	متن توافقتنامه های اعضا و شرایط و فرآیندهای جبران خسارت، تسویه حساب و تضمین	۱۵	صراحت ۲ امتیاز، کامل بودن ۵ امتیاز، دسترسی ۲ امتیاز، سهولت فرآیند جبران خسارت و یا تضمین ۴ امتیاز، فرآیند عقد توافقتنامه با اعضا ۲ امتیاز
۱۴	تحصیلات و سوابق مدیریتی مدیرعامل	۵	دکتر ۲ امتیاز - ارشد ۱ امتیاز - کارشناس ۰.۵ امتیاز - هر ۲ سال سابقه اجرایی ۱ امتیاز
۱۵	رتبه شورای عالی انفورماتیک	۵	رتبه ۱- ۵ امتیاز و رتبه ۲- ۴ امتیاز و رتبه ۳-۳ امتیاز، رتبه ۴- ۴ امتیاز و رتبه ۵ و ۶ و ۷- ۱ امتیاز
۱۶	تعداد اعضای بازارگاه، تعداد تراکنش موفق	۵	به ازای هر عضو فعال ۰.۰۵ امتیاز، هر تراکنش ۰.۰۱ امتیاز
	مجموع	۱۰۰	

